

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7/5197
G.C:150

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-221/2573/5154
Konu : Yazılı soru önergesi

11.12/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 27/03/2012 tarihli ve A.01.0.KKB. 0.10.00.00-56561 sayılı yazı,
b) 10/04/2012 tarihli ve 1484/3088 sayılı yazı.

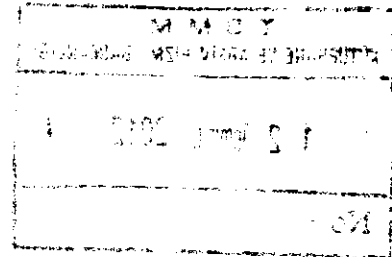
İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Antalya Milletvekili Gürkut Acar tarafından Bakanlığımıza yöneltip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5197 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

7/5197
6.8/150

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-221/2572/5153
Konu : Yazılı soru önergesi

11.07/2012

Sayın Gürkut ACAR
Antalya Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/5197 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A- Ceza infaz kurumlarında sağlık ve bakım hizmetleri, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun; Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzük; Ceza İnfaz Kurumlarının Tahsisi, Nakil İşlemleri ve Diğer Hükümler Hakkında 45/1 sayılı Genelge, Sağlık Bakanlığı ve Bakanlığımız arasında imzalanan 30/04/2009 tarihli Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol; Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ve Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti arasında imzalanan 01/01/2009 tarihli Protokol; Bakanlığımız, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları arasında imzalanan 19/08/2011 tarihli Protokol hükümleri doğrultusunda yürütülmektedir.

Ceza infaz kurumlarında, kurumun sağlık koşullarının düzenlenmesi hekim tarafından yapılmaktadır. Hasta hükümlü veya tutuklunun hangi uzmanlık alanında tetkik ve tedavi görmesi gerektiğine muayene eden kurum doktoru, kurum doktoru bulunmadığı hâllerde ise, semt polikliniği veya hastanede görevli doktor tarafından karar verilmektedir.

Kurumda görevli doktorun uygun görmesiyle hastaneye sevk edilen hastanın, hastanede görevli doktor tarafından verilen kararlara göre takip ve tedavisi sürdürülmektedir. Hasta, doktorun uygun görmesiyle yatırılarak veya ayakta tedavi görmektedir. Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutukluların sağlık sorunlarıyla ilgili gerekli tüm tetkik ve tedaviler özenle yerine getirilmekte olup, doktor kararlarına kurum idaresinin müdahalesi söz konusu değildir.

Hastaneye sevkleri doktor tarafından uygun görülenler de, Devlet ya da üniversite hastanesine sevk edilerek, ilgili uzman tarafından muayene, tetkik ve tedavileri yapılmakta, gerekli olan hâllerde de hasta olan tutuklu ve hükümlüler, tedavi ve takiplerinin yapılması için hastanelere yatırılmakta veya ileri sağlık merkezlerine sevkleri yapılmaktadır.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutukluların, her türlü muayene ve tedavileri, devletin teminatı altında ve ücretsiz olup, hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaşın yararlanabildiği sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmaktadır.

Tutuklu ve hükümlülerin sağlığıyla ilgili tüm iş ve işlemler, özenle yerine getirilmekte ve ilgili mevzuata uygun bir şekilde kayıt altına alınmakta ve takip edilmektedir. Ayrıca, acil tedavi gerektirecek düzeyde rahatsızlığı bulunan tüm tutuklu ve hükümlüler, vakit geçirilmeksizin hastaneye sevk edilmekte ya da 112 Acil Servis hizmetinden

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

faidalandırılmaktadır.

B- Ceza infaz kurumlarında barındırılan ve sürekli hastalık, sakatlık veya kocama hâlinde bulunanlar, hastalığa maruz kalanlar ya da sürekli bir kişinin bakımı ile yaşantısını sürdürebilenler tespit edilmekte ve haklarında sağlık kurulu raporu aldırılmaktadır. Gerekli görülenler hakkında, Adli Tıp Kurumundan da alınacak rapor doğrultusunda, 5275 sayılı Kanunun 16. maddesi çerçevesinde cezanın tehirine veya Anayasanın 104. maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi uyarınca affına yönelik işlemler titizlikle yerine getirilmektedir. İşlemler, Adli Tıp Kurumundan alınan karar ile ilgili mevzuat uyarınca yerine getirilmekte olup, bu konuda Bakanlığımızın herhangi bir takdir yetkisi bulunmamaktadır.

Öte yandan, sürekli hastalık, sakatlık veya kocama hali nedeniyle bir başkasının bakımına muhtaç olan hükümlü ve tutukluların ayrı bir bölümde yakınlarının refakatinde bakımlarının yapılmasına imkân verilmektedir. Yakını bulunmayan hükümlü ve tutukluların bakımlarının sağlanması için, gerekli olması halinde, hizmet satın alınmasına yönelik olarak Cumhuriyet başsavcılıklarına gerekli talimatlar verilmiştir.

C- Ceza infaz kurumlarında barındırılan tutuklu ve hükümlülerin tutuklama ve tahliyelerine ilişkin tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine ait olup, Bakanlığımız veya herhangi bir makam, organ, merci veya kişi tarafından müdahalede bulunulması söz konusu olamaz. Bakanlığımızın ceza infaz kurumlarıyla ilgili görevi genel olarak; tutuklu ve hükümlülerin ilgili mevzuat çerçevesinde ceza ve tedbirlerinin infazı ile beslenme, sağlık, ulaşım, barınma gibi temel ihtiyaçlarının giderilmesi, özellikle hükümlülerin rehabilitasyonu için gerekli programların yürütülmesidir.

II- A- Çağdaş ceza infaz uygulamalarına paralel olarak, koşullu salıverilmelerine bir yıl ve daha az süre kalan hükümlülerin, dış dünyaya uyumlarını sağlamak, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini ve güçlendirmelerini temin etmek amacıyla, bakiye cezalarının denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak infaz edilmesine imkân sağlayan, 6291 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Denetimli Serbestlik ve Yardım Merkezleri ile Koruma Kurulları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanuna eklenen 105/A maddesi, 11/04/2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

6291 sayılı Kanun değişikliği kapsamında, hassas gruplara ilişkin de özel düzenlemeler getirilmiştir. Buna göre, 0-6 yaş arasında çocuğu olan kadınların koşullu salıverilmelerine iki yıl veya daha az süre kalması; maruz kaldıkları ağır bir hastalık, sakatlık veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen hükümlülerin ise koşullu salıverilmelerine üç yıl veya daha az süre kalması durumunda, kalan cezaları için, denetimli serbestlik tedbiri uygulamasından yararlanmaları öngörülmüştür.

B- Hasta hükümlülerin ihtiyaçlarının sağlık ve bakım merkezi anlayışıyla karşılanması amacıyla, Metris Ceza İnfaz Kurumu kampüsünde, öz bakım becerilerini yerine getiremeyenler için 90 kişilik, akıl hastalığı dışında ruhsal hastalıkları bulunanlar için 48 kişilik olmak üzere, toplam 138 kişilik bir bölüm kurulmuştur. 30/03/2012 tarihi itibarıyla, Metris 2 Nolu R ve T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakiller gerçekleştirilmeye başlanmış olup, anılan Kuruma 14/05/2012 tarihi itibarıyla ağır ve sürekli hastalığı nedeniyle bakıma muhtaç durumda olan ve şartları uyan 50 hükümlü sevk edilmiştir.

Bunun dışında ağır ve sürekli hastalığı nedeniyle bakıma muhtaç olan diğer tutuklu ve hükümlülerin de talepte bulunmaları halinde tıbbi gereklilik ve mevzuat doğrultusunda

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

gerekli değerlendirmeler yapılarak Metris 2 Nolu R ve T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakillerinin gerçekleştirilebileceği hususunda Cumhuriyet başsavcılıklarına gerekli talimatlar verilmiştir.

III- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden;

25/05/2012 tarihi itibarıyla, ceza infaz kurumlarında bulunan ve Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne bildirim yapılan, bakıma muhtaç sürekli hasta hükümlü sayısının 98, sürekli hasta hükümlü sayısının 204 olduğu;

Ceza infaz kurumlarında hayatını kaybedenlerin sayısının; 2002 yılında 89, 2003 yılında 163, 2004 yılında 54, 2005 yılında 59, 2006 yılında 157, 2007 yılında 176, 2008 yılında 211, 2009 yılında 196, 2010 yılında 252, 2011 yılında 268, 2012 yılında ise 18/04/2012 tarihi itibarıyla 52 olduğu;

Soru önergesinde adı geçen tutuklunun, kronik böbrek yetmezliği ve hipertansiyon tanlarıyla İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastanesinde tedavi görmekte iken, 28/03/2012 tarihinde tahliye edildiği;

Anlaşılmıştır.

IV- Ülkemizde bulunan bütün ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular hakkında başta 5275 sayılı Kanun olmak üzere ilgili tüzük, yönetmelik ve genelge hükümlerine göre işlem yapılmaktadır. Tüm ceza infaz kurumlarının faaliyet ve işlemleri denetime tâbi kılınmaktadır. Bu çerçevede ceza infaz kurumları;

1- İdarî denetim kapsamında, Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri tarafından denetlenmektedir. Ayrıca, il ve ilçe insan haklarını inceleme komisyonları da ceza infaz kurumlarını idarî yönden denetleyebilmektedir.

2- Adlî denetim kapsamında, 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri tarafından denetlenmektedir. Hükümlü ve tutuklular, cezanın infazına veya kurumdaki yaşam koşullarına ilişkin şikâyetleri nedeniyle infaz hâkimine şikâyet başvurusunda bulunabilmekte, infaz hâkiminin kararına karşı da ağır ceza mahkemesine itiraz edebilmektedir. Bu şekilde, kurumların bütün işlem ve faaliyetleri yargı denetiminden geçirilebilmektedir.

3- Sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında, 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan ve kurulduğu ağır ceza merkezlerinde faaliyet gösteren izleme kurulları, iki ayda en az bir kez kuruma giderek denetim faaliyetinde bulunmak zorundadırlar. İzleme kurulları, hazırlamış oldukları raporları Cumhuriyet başsavcılığına, Bakanlığımıza, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Başkanlığına ve görev alanına giren bir şikâyet söz konusu ise infaz hâkimliğine göndermektedirler. Sivil toplum denetimi kapsamında, Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığınca il ve ilçelerde sivil toplum temsilcilerinden oluşturulan il ve ilçe insan hakları kurulları da ceza infaz kurumlarını ziyaret edebilmektedir.

4- Parlamento denetimi kapsamında, Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri ceza infaz kurumlarını ziyaret ederek araştırma ve denetleme faaliyetlerinde bulunabilmektedirler.

5- Uluslararası denetim kapsamında, ceza infaz kurumları, Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

Keyfi Tutuklamalar alışma Grubu tarafından da denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokol¼n (OPCAT) onay s¼reci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde ülkemiz bakımından y¼r¼rl¼đ¼e girmiştir. Bilindiği zere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin zg¼rl¼klerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler d¼zenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, h¼k¼ml¼ ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, i g¼venlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili olarak grd¼kleri aksaklık ve eksiklikleri yetkili mercilere bildirmektedir. H¼k¼ml¼ ve tutuklular tarafından gerek doğrudan gerekse sivil toplum rg¼tleri, resm¼ ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adl¼ ve idari yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevess¼l edilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan